

***KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN
TURVALLISUUSSUUNNITELMA
2010- 2013***

ARJEN TURVAA !

**KEMIJÄRVEN KAUPUNKI
Turvallisuuustyöryhmä
Helmikuu 2010**

SISÄLTÖ	Sivu
1. JOHDANTO	3
2. TURVALLISUUSTYÖN ORGANISOINTI	4
3. KEMIJÄRVEN TURVALLISUUDEN NYKYTILA	5
3.1 Syrjäytyminen ja sosiaalinen turvallisuus	5
3.2 Rikollisuus	6
3.3 Päihteiden ja huumeiden käyttö	7
3.4 Onnettomuudet ja tapaturmat	8
3.5 Liikenneturvallisuus	8
3.6 Yleinen järjestys ja turvallisuus	9
3.7 Matkailun turvallisuus	10
3.8 Kylien turvallisuus	10
3.9 Poikkeusolojen turvallisuus	11
4. KEMIJÄRVEN TURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEET	12
5. KEMIJÄRVEN TURVALLISUUSSUUNNITELMA 2010-2013	13
5.1 Syrjäytymisen ehkäisy	13
5.2 Sosiaalisen turvallisuuden lisääminen	14
5.3 Rikollisuuden ehkäisy	16
5.4 Päihteiden ja huumeiden käytön ehkäisy	17
5.5 Onnettomuuksien ja tapaturmien ehkäisy	18
5.6 Liikenneturvallisuuden parantaminen	19
5.7 Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden parantaminen	22
5.8 Matkailun turvallisuuden parantaminen	22
5.9 Kylien turvallisuuden parantaminen	23
5.10. Poikkeusolojen turvallisuuden parantaminen	25
6. TURVALLISUUSSUUNNITELMAN SEURANTA JA TOTEUTTAMINEN	25
7. LIITTEET:	26
1. Väestötilastoja	26
2. Työvoima- ja työllisyystilastoja	28
3. Sosiaalitulastoja	30
4. Rikostilastoja	32
5. Onnettomuustilastoja	37

1. Johdanto

Turvallisuussuunnittelu perustuu laaja-alaiseen turvallisuuden käsitteeseen, missä arjen rikoksia ja häiriöitä estetään ennalta yhteistyössä paikallisyhteisön kanssa. Poliisi on yksi tärkeimmistä toimijoista tässä työssä, mutta vastuu turvallisuuden ja viihtyvyyden parantamisesta ja ylläpitämisestä kuuluu kaikille. Sen lisäksi, että turvallisuussuunnitelmassa vahvistetaan käynnistettävät uudet toimenpiteet ja hankkeet sekä suunnitelmat, nähdään turvallisuussuunnitelma sateenvarjona, joka kokoaa yhteen jo olemassa olevat hankkeet, suunnitelmat ja ohjelmat.

Paikalliset turvallisuussuunnitelmat kattavat rikosturvallisuuden lisäksi mm. palo- ja liikenneturvallisuuden, poikkeusolojen turvallisuuden, tapaturmat ja onnettomuudet Näin muodostuu kokonaiskuva toiminnasta turvallisuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi alueella. Tämä lisää turvallisuustyön hallittavuutta, vähentää päällekkäisyyksiä, varmistaa tiedonkulun sekä antaa mahdollisuuden seurata turvallisuuden eteen tehtyä työtä laajemmin.

Kunnan on syytä laatia turvallisuussuunnitelma myös siksi, että kunta on itse rikosten välitön kohde (esim. kiinteistöihin kohdistuva ilkivalta), mikä aiheuttaa kunnalle suuria kustannuksia. Väkivalta aiheuttaa myös terveydenhuollolle kustannuksia. Puuttumattomuus nuorten ongelmalliseen kehitykseen kostautuu kunnalle kalliisti myöhemmin korjaavien toimien tarpeina jne.

Ensimmäisen kerran Kemijärven kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu vuonna 2000. Suunnitelma hyväksyttiin toimintaryhmän, lautakunta- ja hallituskäsittelyn jälkeen Kemijärven kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2000. Sen jälkeen vuonna 2004 laadittiin yhteinen Koillis-Lapin kihlakunnan alueen kuntien turvallisuussuunnitelma, jota koordinoi Itä-Lapin kuntien turvallisuussuunnittelun johtoryhmä.

Tämä turvallisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2010-2013. Suunnitelmaa tulee tarkistaa vuosittain ja osastojen tulee ottaa suunnitelman esityksiä kulloinkin laadittavana olevaan talousarvioon/taloussuunnitelmaan. Turvallisuusasiat (kunta-laisten arjen turvallisuus) tulee olla yhtenä osana kuntastrategiaa. Turvallisuusasioista on järjestettävä koulutusta tavallisille kuntalaisille ja turvallisuusasioiden parissa työskenteleville.

Elokuun lopussa julkistetun valtakunnallisen Poliisin turvallisuustutkimuksen 2009 mukaan turvattomuuden tunne on lisääntynyt myös Lapin kunnissa. Kemijärvi on ko. kyselyn useimmissa vastauksissa (yht.100 kpl) Lapin kuntien joukossa ” vähän puolivälin ylä- tai alapuolella ” paitsi häiriökäyttäytymisessä, ilkivallassa, yleisten paikkojen epäsiisteydessä ja alkoholin juomisessa julkisella paikalla 4.sijalla (edellä Kemi, Rovaniemi, Kolari) sekä rikollisuudessa asuinalueella 6. sijalla (edellä Kemi, Rovaniemi, Tervola, Ylitornio ja Inari).

Em. turvallisuustutkimuksen vastaajia pyydettiin myös arvioimaan asuinkuntansa menestymistä ”turvallisen kunnan kilpailussa”. Positiivisimmin kunnan” turvallisuus-imagoon suhtauduttiin pienissä haja-asutusalueen kunnissa. Kemijärvi oli sijalla 16. joten paljon pitää Kemijärvellä tehdä turvallisuustyötä, jotta Kemijärvi olisi turvallisen kunnan maineessa.

2. Turvallisuustyön organisointi

Kemijärven kaupungin turvallisuustyötä varten on perustettu turvallisuustyöryhmä, johon kuuluvat:

Sivistysjohtaja Juha Narkilahti, puheenjohtaja, sivistysosasto
Suunnittelusihteeri Tarmo Törmänen, sihteeri, sosiaali- ja terveysosasto
Sosiaali- ja terveysjohtaja Timo Alaräisänen, sosiaali- ja terveysosasto
Tekninen johtaja Pekka Koskenranta, tekninen osasto
Palotarkastaja Reima Pöyliö, Lapin pelastuslaitos
Ylikomisario Kauko Lahtela, Lapin poliisilaitos

Turvallisuustyö on osa kaupungin hyvinvointityötä, jota koordinoi hyvinvointityön ohjausryhmä . Hyvinvointityötä on myös mm. terveyden edistäminen ja sosiaalityö, mitä varten on perustettu työryhmiä ja hankkeita.

Kemijärven kaupunki tekee turvallisuusyhteistyötä Itä-Lapin muiden kuntien kanssa . Turvallisuussuunnittelun johtoryhmä, johon kuuluvat Itä- Lapin kuntien johtajat ja turvallisuustyöryhmien puheenjohtajat, antaa linjauksia Itä-Lapin turvallisuustyölle. Käytännön turvallisuusyhteistyötä tekee turvallisuustyöryhmien puheenjohtajien ja sihteerien muodostama yhteistyöryhmä.

Läänintasolla kuntien yhteistyökumppanina on lääninhallituksen turvallisuus-suunnittelun sihteeristö, jossa jäsenenä on lääninhallituksen osastojen edustajia.

3. Kemijärven turvallisuuden nykytila

3.1 Syrjäytyminen ja sosiaalinen turvallisuus

Sosiaalinen syrjäytyminen tai syrjäytyminen tarkoittaa yhteiskunnallisesta elämästä syrjään jäämistä. Ihminen voi syrjäytyä mm. työnteosta, opiskelusta, harrastuksista, yhteiskunnallisista vaatimuksista ja tuttavien näkemisestä. Hän voi viettää lähes koko aikansa yksin kotona. Syrjäytymiseen liittyy usein keskeisesti toivottomuus, ihminen ei ole tyytyväinen tilaansa, mutta ei koe voivansa parantaa sitä mitenkään.

Syrjäytymistä voivat aiheuttaa esimerkiksi pitkäaikaistyöttömyys, syrjintä, mielenterveysongelmat, alkoholisoituminen tai huumausaineiden käyttö. Erityisen herkkiä syrjäytymiselle ihmiset ovat elämän muutosvaiheissa, esimerkiksi koulun, työsuhteen tai parisuhteen päättyessä. Syrjäytyminen johtaa usein pitkittyessään ihmisen eristäytymiseen ympäröivästä yhteiskunnasta ja ihmissuhteiden katkeamiseen. Ihmissuhteet voivat ennen pitkää muodostua lähinnä toisista syrjäytyneistä. Kokonainen yhteisökin kuten kylä tai kerrostaloyhteisö voi syrjäytyä ja toivoa ei näy missään. Epätoivoisuus johtaa usein päihdeongelmiin tai pahentaa entisiä. Myös rikollisuus on keskimääräistä yleisempää syrjäytyneiden keskuudessa.

Syrjäytyvän ihmisen itsetunto monissa tapauksissa heikkenee. Hänen kiinnostuksensa ympärillä olevaan saattaa vähetä. Myös halu vastuun kantamiseen ja itsestään huolehtimiseen voi heiketä. Psykologisesti syrjäytyminen aiheuttaa yksilölle usein pahan olon tunnetta.

Syrjäytyminen on yhteiskunnallinen ongelma. Syrjäytyneet ihmiset eivät ole yhteiskunnan tuottavia yksilöitä. He päinvastoin kuluttavat yhteiskunnan palveluja sosiaaliturvan, terveydenhuollon ja jopa poliisin ja vankeinhoidon muodossa. Yhden syrjäytyneen nuoren elinkaaren kustannukset saattavat nousta miljoonaan euroon. Yhteiskunnassa toimivat sosiaali- ja työvoimaviranomaiset, hyväntekeväisyysjärjestöt ja yhdistykset järjestävät syrjäytyneille kuntoutustoimintaa, jolla sosiaalisuutta pyritään parantamaan.

Sosiaalisen turvallisuuden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi pidetään yllä kansalaisyhteiskunnan rakenteita sekä eri elämänalojen turvaa tuottavia hyvinvointi- ja sosiaalipoliittisia toimia työn, asumisen, koulutuksen, toimeentulon ja sosiaalisen turvallisuuden alueilla koko väestölle iästä, sukupuolesta, varallisuudesta, yhteiskunnallisesta asemasta ja asuinpaikasta riippumatta. Kaikilla yhteiskunnan lohkoilla on oma vastuuensa sosiaalisesta turvallisuudesta ja syrjäytymisen ehkäisystä. Laajojen väestöryhmien syrjäytyminen, sosiaalinen turvattomuus ja riittämätön toimeentulo saattavat aiheuttaa uhkia yhteiskunnan toiminnoille ja yhteiskunta - rauhalle. Syrjäytymisen ehkäisy ja sosiaalisten olosuhteiden parantaminen edistävät yhteiskunnallista tasa-arvoa ja heikentävät mahdollisten ääriliikkeiden ja rikollisuuden kasvualustaa.

Kemijärvellä syrjäytymisen ehkäisy on ollut ja tulee olemaan turvallisuussuunnittelun tärkeimpiä painopisteitä. Hyvin vahvaa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä on muutamassa vuodessa kolminkertaistunut. Sosiaalisemotionaalisista ongelmista kärsivien oppilaiden määrä on kasvanut.

3.2. Rikollisuus

Rikollisuus on yhteydessä syrjäytymiseen. Vaikutussuhde on molemminpuolinen: syrjäytyminen edistää rikollisuutta ja rikolliseksi leimautuminen on syrjäytymistä. Tulevaisuuden uhkana ovat "rikolliset luokat". Vaarana on, että maahan on syntymässä pysyvästi työelämän ja muiden lailliseen yhteiskuntaan yksilöä kiinnittävien järjestelmien ulkopuolinen laaja väestönosa.

Rikollisuus on meillä ollut toistaiseksi varsin vähän järjestäytyneenä. Lisäksi Suomen rikollisuus on lähestulkoon kotimaista, suomalaisten tekemää. Muuten se on samankaltaista kuin Euroopan pienten valtioiden ja erityisesti muiden pohjoismaiden rikollisuus. Suomen rikollisuutta luonnehtii kuitenkin ainakin pohjoismaisella mittapuulla runsas vakava väkivalta. Se, kuten huomattava osa muustakin rikollisuudesta, on yhteydessä humalahakuiseen alkoholikulttuuriimme ja monessa rikollisuuden lajissa kasvu on myötäillyt alkoholinkulutuksen kasvua. Tulevaisuuden uhkia ovat rikollisuuden kasvava organisoituminen ja kansainvälistyminen.

Vain pieni osa rikoksista voidaan selvittää. Osaksi tämä johtuu siitä, että poliisin voimavarat ovat vähentyneet suhteessa tutkittavien rikosten määrään. Pääasiallinen syy on kuitenkin se, että yhteiskuntakehityksen seurauksena entistä suurempi osa rikoksista on ns. pimeitä eli tapahtuu olosuhteissa, jotka eivät tarjoa lähtökohtia aloittaa tuloksellista rikostutkintaa. Tämä heikentää rikosoikeudellisen järjestelmän tehoa ja on keskeinen peruste panostaa rikollisuuden ehkäisyyn.

Rikollisuudessa on huomattavia alueellisia eroja. Yleensä rikollisuus on runsaampaa suurissa kaupungeissa. Tämä johtuu sekä kaupunkien lukuisammista rikostilaisuuksista tilaisuuksista että kaupungistumisen mukana vähentyvästä sosiaalisesta kontrollista.

Lähes kaikissa rikollisuuden lajeissa pätee, että pieni joukko tekee valtaosan rikoksista. Runsaasti rikoksia tekevät ovat yleensä aloittaneet varsin nuorena, ennen rikosoikeudellista syyntakeisuusikää (15 vuotta).

Rikollisuuden yksi vakava ilmenemismuoto on **väkivaltarikollisuus**, jota voidaan ryhmitellä seuraavasti:

Alkoholiehtoinen väkivalta

Henkirikollisuus

Ikääntyneisiin kohdistuva väkivalta

Lapsi- ja nuorisoväkivalta

Lähi- ja parisuhdeväkivalta

Naisiin kohdistuva väkivalta

Ryöstöt

Seksuaalinen väkivalta

Työssä kohdattu väkivalta

Myös Kemijärvellä on ollut viime vuosina em. rikollisuutta ryöstöjä lukuun ottamatta. **Kemijärven ja Lapin rikostilastoja on liitteessä 4.**

Kemijärvi on Lapin väkivaltarikostilastoissa vuosilta 2003-08 (k.a.)valitettavan korkealla sijalla (3.).

Rikoksen uhriksi tai rikosyrityksen kohteeksi joutuneita auttaa **Rikosuhripäivystys**, joka on toiminut Kemijärvellä seitsemän vuotta. Kolmas sektori on mukana Kemijärvellä Settlementti Tunturila ry:n Askel-projektin kautta tarjoten apua rikoksen uhreille ja akuuteissa tilanteissa koko perheelle. Syrjäytymisen ehkäisyyn osallistutaan järjestämällä toimintaa koko perheelle ja tarjoamalla neuvontaa ja ohjausta myös yksilöllisesti.

3.3. Päihteiden ja huumeiden käyttö

Alkoholin runsas käyttö lisää sairastavuutta ja pahentaa monien sairauksien oireita. Alkoholi on merkittävin suomalaisen työikäisen miehen ennen aikaiseen kuolemaan johtava tekijä. Päihteiden käyttö on suomalaisten vakavimpia terveysuhkia. Suomalaiset joivat vuonna 2007 8,7 litraa (100%:na alkoholina) henkeä kohti, lappilaiset 12,3 litraa ja kemijärviläiset 13,3 litraa henkeä kohti. Päihtymyksen vuoksi säilöön otettuja oli Kemijärvellä vuonna 2008 227 henkilöä (vuonna 2007 362 hlöä). Vuoden aikana säilöön otetut ovat paljolti samoja henkilöitä.

Alkoholin aiheuttamien terveysongelmien määrän tiedetään olevan suorassa suhteessa alkoholin kokonaiskulutukseen. Alkoholin ja huumeiden kulutus oletettavasti kasvaa ja päihdesairaudet ja -kuolemat yleistyvät. Päihteiden käytön aiheuttamista haitoista ja haittakustannuksista noin 80 % on alkoholin aiheuttamaa. Vuosittain noin 2 200 henkeä kuolee alkoholin ja noin 100 huumeiden käytön seurauksena, mikä on noin 5 % kaikista kuolemantapauksista..

Huumeiden tarjonta ja käyttö lisääntyivät selvästi 1990-luvulla. 12 % 15–69-vuotiaista suomalaisista on joskus elämässään kokeillut tai käyttänyt huumeita. Kymmenes heistä käyttää niitä säännöllisesti, ja vähintään 10 000–15 000 voidaan katsoa ongelmakäyttäjiksi. 2000-luvun alkuvuosina huumeiden käytön ja haittojen kasvu näyttää hidastuneen. Suomen huumeepolitiikka on Euroopan tiukimpia. Sille on ominaista tiukasti rajoittava, huumeiden levittämisen ja käytön kokonaiskieltoon ja sen rikosoikeudelliseen kontrolliin perustuva linja. Tulevaisuudessa Suomi joutuu entistä enemmän mukautumaan huumeepolitiikassaan EU:n kannanottoihin. Se tuo uusia haasteita, mutta auttaa myös asettamaan asioita laajempaan perspektiiviin. Kiistely huumeepolitiikasta tulee jatkumaan

Laittomien huumeiden, etenkin kannabiksen, käyttö levisi Suomeen 1960-luvun jälkipuolella. Ensimmäisen huumeaallon laannuttua 1970-luvun alussa huumeiden käyttö pysyi vähäisenä lähes parin vuosikymmenen ajan. 1990-luvulla huumeiden tarjonta ja käyttö lisääntyivät kuitenkin nopeasti. Alkoholin käytöstä aiheutuvat ongelmat muodostavat silti edelleen valtaosan suomalaisten päihdeongelmista.

Kemijärven huumetilastoja vuodelta 2008 on liitteessä 4. Huumausainerikoksia tapahtui Kemijärvellä vuonna 2008 16 kpl (vuonna 2007 5 kpl). Huumausaineiden käyttö ei ole Kemijärvellä nykyään kovin suurta, mutta on lisääntymässä.

3.4. Onnettomuudet ja tapaturmat

Kaikkiaan tapaturmia tapahtuu Suomessa vuosittain yli miljoona, joista noin 800 000 on koti- ja vapaa-ajan tapaturmia ja näissä kuolee yli 2 500 henkilöä vuosittain. Väestön ikääntyessä koti- ja vapaa-ajan tapaturmien määrä saattaa kasvaa edelleen ellei ennalta ehkäisevää työtä tehosteta. Alkoholin käytön lisääntyminen on toinen merkittävä onnettomuuksien määrää lisäävää tekijä.

Ongelma on, että koti- ja vapaa-ajan tapaturmien torjuntatyö on Suomessa järjestetty hajanaisesti. Viime vuosina tilannetta on parannettu. Tästä on esimerkkinä Kansanterveyslaitokseen perustettu koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisy-yksikkö. Alueellisilla pelastuslaitoksilla on vahvaa asiantuntemusta riskiarvioinnissa ja onnettomuuksien ennalta ehkäisyssä. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyssä voidaan käyttää paljolti samoja keinoja kuin esimerkiksi työtapaturmien ehkäisemisessä.

Suuronnettomuuksien riski kasvaa yritysten ja yhteiskunnan toimintojen keskittyessä yhä suurempiin yksiköihin. Talouden globalisoituminen lisää suurten ympäristö-onnettomuuksien mahdollisuutta ja ympäristöriskosten määrää. Suurimmat uhkat liittyvät liikenteeseen merellä ja maanteilla. Ympäristöuhkista tulvat ja myrskyt ovat olleet huomion kohteena viime vuosien aikana. Turvallisuussuunnittelussa tulee arvioida paikalliset suuronnettomuusriskit ja varmistaa, että pelastuslain ja muiden säädösten mukaiset suunnitelmat ovat olemassa ja päivitetty. Jos puutteita ilmenee, voidaan turvallisuussuunnittelussa kiinnittää huomiota korjaavien toimenpiteiden tarpeeseen.

3.5. Liikenneturvallisuus

Kemijärven onnettomuuksista merkittävä osa on keskittynyt keskustan alueelle. Keskustassa eniten onnettomuuksia on sattunut valtatie 5 liittymissä sekä Luusuantiella (2007- 2009/6 liikenne rikkomuksia 2 ja liikenneturvallisuuden vaarantamisia 4; Kemijärven poliisilaitoksen ilmoitus 08/09) . Valtatiellä 5 vaarallisia paikkoja ovat olleet myös Tohmon ja Vuostimon välinen tieosa sekä Joutsijärven kylä. Seututiellä 944 on Luusuassa sattunut kaksi kevyen liikenteen onnettomuutta.

Kemijärven onnettomuuksista suuri osa on ollut yksittäisonnettomuuksia(30%), mikä on tavanomaista enemmän Suomessa. Toiseksi suurin ryhmä on hirvionnettomuudet (19 %). Seuraavaksi suurimmat onnettomuusryhmät ovat risteämis- (12 %), kääntymis- (8 %) ja kohtaamis- (7 %) onnettomuudet. Kevyen liikenteen onnettomuuksia (jalankulkija, pyöräilijä, mopoilija) on sattunut 25 eli noin 9 % onnettomuuksista.

Kemijärvellä on porokolarien suhteen muutamia ongelmallisia tienosia. Kantatiellä 82 Vikajärven ja Kemijärven välillä sattuu runsaasti porokolareita.

Valtatie 5 Maaninkavaarasta Joutsijärvelle ja Kemijärvelle saakka on porokolarien suhteen vaarallinen. Seututiestön ongelmallisiin kohteisiin kuuluu puolestaan seututie 944 Vanttauskoskelta Kemijärvelle.

Eri ikäisten tien käyttäjien onnettomuustyypeissä on eroja. Alle 15 vuotia ovat keskimääräistä useammin osallisina kevyen liikenteen onnettomuuksissa. Nuorille 16 - 25 -vuotiaille sattuu runsaasti yksittäisonnettomuuksia ja peräänajo-onnettomuuksia. 26 - 45 -vuotiaille sattuu runsaasti hirvipereäänajo-onnettomuuksia sekä yksittäis- ja risteämisonnettomuuksia. 46 - 60 -vuotiaille suurimmaksi onnettomuusryhmäksi nousee risteämisonnettomuudet. Yli 60 -vuotiailla onnettomuudet ovat selkeämmin painottuneet risteys- ja kääntymisonnettomuudet).

Yli 60 -vuotiailla myös kevyen liikenteen onnettomuuksien määrä nousee muihin ikäryhmiin verrattuna.

Kemijärvellä sattuneiden onnettomuuksien kustannukset yhteiskunnalle ovat olleet keskimäärin: 5,4 miljoonaa euroa vuodessa, josta kunnan osuus on noin miljoona euroa vuodessa

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2008 sattui Kemijärvellä 19 henkilövahinko-onnettomuutta, joissa loukkaantui 31. Loukkaantuneista valtaosa (22) oli henkilöautoissa, 3 muissa ajoneuvoissa (rekka, pakettiauto, traktori, moottorikelkka ym.), 4 mopoilijaa, 1 jalankulkija ja 1 pyöräilijä.

Kemijärven tieliikenneonnettomuudet (kuolleet, loukkaantuneet, omaisuusvahingot) vuosilta 1997-2007 ovat liitteessä 5.

3.6. Yleinen järjestys ja turvallisuus

Ihmisillä on oikeus pelkäämättä ja toisten estämättä käyttää heille kuuluvia perusoikeuksia yleisillä paikoilla. Perusoikeuksia ovat mm. ihmisten oikeus oleskella ja liikkua yleisillä paikoilla ilman, että heidän rauhaansa häiritään. Yleisellä paikalla ei saa metelöidä, käyttäytyä uhkaavasti eikä pitää hallussa vaarallisia esineitä tai aineita.

Poliisi vastaa yleisten paikkojen järjestyksestä ja turvallisuudesta mm partioimalla, hoitamalla kiireellisiä hälytystehtäviä, suurten yleisötapauksien turvallisuusjärjestelyitä, neuvomalla ja ohjaamalla sekä puuttumalla lainvastaiseen toimintaan. Poliisi vastaa myös kadonneiden etsinnästä sisämaassa ja sisävesialuilla.

Yhdessä alueen asukkaiden, eri viranomaisten ja yhteisöjen kanssa poliisi pyrkii ennaltaehkäisemään rikoksia ja järjestyshäiriöitä. Käytännön turvallisuusyhteistyötä koordinoidaan paikallisilla turvallisuussuunnitelmilla. Ongelmakeskeistä ja yhteistyöhakuista toimintatapaa kutsutaan lähipoliisitoiminnaksi. Yleiseen järjestykseen liittyvät säännöt ovat samaa koko maassa.

Gerontologi Merja Rantakokon tutkimuksen mukaan (Jyväskylän gerontologian tutkimuskeskus ,2009) **iäkkäillä ihmisillä ulkona liikkuminen voi aiheuttaa pelkoa**, johon on syynä mm. katujen huono kuono, kuopat ja hiekoituksen

puuttuminen. Em. seikkojen korjaaminen ja levähdyspenkkien järjestäminen kauppareitin varrelle edesauttaa vanhusten ulkona liikkumista. Vanhusneuvosto teki vuonna 2007 Kemijärven liikenneturvallisuuteen liittyvän kyselyn. Kyselyssä tuli ilmi samoja asioita kuin Rantakokon tutkimuksessa vanhuksille pelkoa aiheuttavina tekijöinä. Hitaan kävelynopeuden vuoksi myös katujen ylittämien ja risteyspaikat koettiin vaarallisiksi. Kyselyssä toivottiin levähdyspaikkoja, joita onkin järjestetty keskustan kaupunginisiin.

Poliisin turvallisuustutkimuksen 2009 mukaan 7 % kyselyyn Kemijärvellä vastanneista kokee olonsa turvattomaksi myöhään viikonloppuiltoina kävellessään yksin asuinalueellaan (Lapin keskiarvo 13 % ja koko maan 15 %).

3.7. Matkailun turvallisuus

Lappia markkinoidaan turvallisena matkakohteena huolimatta siitä, että viime vuosina on sattunut matkailijoille onnettomuuksia, jotka ovat saaneet julkisuutta myös kansainvälisesti. Myös Kemijärvellä matkailijoita joutuu onnettomuuksiin (vars.liikenne-). Periaatteessa matkailija kohtaa samat turvallisuusriskit kuin paikalliset asukkaat, mutta ulkomaalaisten kohdalla riskit ja onnettomuustilanteiden hallinta on haasteellisempaa. Ohjeiden ja opasteiden ymmärtäminen voi olla puutteellista ja onnettomuustilanteessa viestintä voi olla vaikeaa.

Matkailijoiden turvallisuusriskit liittyvät heidän omaan käyttäytymiseensä, heitä palvelevan henkilökunnan ammattitaitoon sekä luonnon, rakennetun ympäristön ja infrastruktuuriin aiheuttamiin riskeihin. Matkailuun liittyy luonnollisesti myös liikkumisesta ja esim. erilaisesta ajokulttuurista johtuvat riskit.

Matkailijoiden oma käytös voi aiheuttaa riskin sekä heille itselleen että heitä palvelevalle henkilökunnalle. Matkailijalla voi olla rento lomafiilis, joka voi ilmetä esimerkiksi välinpitämättömänä käytöksenä ja ohjeista piittaamattomuutena.

Ryhmässä liikuttaessa sosiaalinen paine voi aiheuttaa vakaviakin riskejä, kun oma suorituskunto yliarvioidaan suoritettaessa haasteellisempia aktiviteettejä (maastohiihto, patikointi). Pahimmissa tapauksissa riskien otto voi johtaa vakavaan sairauskohtaukseen tai kuolemaan.

Matkailijat eivät ole välttämättä tottuneita luonnossa liikkujia. Kemijärveä markkinoidaan myös luontokohteena ja yksittäisille matkailijoille riskinä voi olla eksyminen. Yksittäisistä aktiviteeteista suurimmat riskit ovat laskettelussa, lumilautailussa ja moottorikelkkailussa.

3.8. Kylien turvallisuus

Tämän hetkistä tilannetta kylien osalta voidaan pitää vähintään tyydyttävänä. Tulevaisuus asettaa kuitenkin useita haasteita, joihin tulisi pystyä ajoissa reagoimaan. Kylien sosiaalisten turvaverkkojen vähentyminen ikääntymisen ja väestön

vähenevän kautta lisää turvattomuutta. Aiemmin kyläläisten yhdessä hoitamat asiat tulevat siirtymään vähitellen kunnallisen palvelutuotannon piiriin.

Naapuriapu loppuu ja avun saannissa tapahtuu viiveitä. Uusi teknologia(laajakaista) ei tavoita kaikkia haja-asutusalueilla asuvia ja sitä jää rakentamatta, jolloin syntyy katvealueita.

Kylien turvallisuutta heikentää myös teiden huono kunto. Osoitteettomat kiinteistöt ja kiinteistöjen hankala tunnistettavuus voivat olla myös vaaratekijöitä onnettomuus-tilanteissa (esim. kotitapaturmat) ja muissa tilanteissa, joissa viranomaisten ja pelastushenkilöstön tulisi olla mahdollisimman nopeasti paikalla.

Kemijärvellä on vielä aktiivista kylätoimintaa. Kylätoiminta voi tarjota ikääntyvälle ihmiselle tarpeellisen turvaverkon. Toisaalta kylätoiminnan rooli voi olla syrjäytymistä ehkäisevä. Tarjoamalla syrjäytymisuhan alla oleville kyläläisille mielekästä tehtävää muun muassa erilaisten palvelujen suorittamisessa, voidaan heidät pitää kiinni yhteiskunnassa.

3.9 Poikkeusolojen turvallisuus

Poikkeusolojen ja normaaliajan erityistilanteisiin turvallisuuteen liittyvät seuraavat tekijät:

Ilmasto-olot:

- Myrskyt
- Tulvat
- Rankkasateet
- Ääripakkanen

Infrastrukturi

- Sähkönjakelun häiriöt
- Vedensaantivaikeudet
- Tietoliikennekatkot
- Kaukolämpöongelmat
- Jätehuolto-ongelmat

Ympäristöterveys

- Epidemia ja pandemia
- Ilmanlaatu
- Vedenlaatu
- Kaatopaikka-alueet/pilaantuneet maa-alueet
- Ruoan hygieninen laatu

Poikkeusolojen turvallisuudesta on laadittu kaupunkiin erikseen valmiussuunnitelma ja siihen liittyvät sektorikohtaiset suunnitelmat, evakuointisuunnitelma ja tiedotussuunnitelma.

4. KEMIJÄRVEN TURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEET

Suunnitelman painopisteet vuosille 2010-2013:

- 1. Syrjäytymisen ehkäisy**
- 2. Sosiaalisen turvallisuuden lisääminen**
- 3. Rikollisuuden ehkäisy**
- 4. Päihteiden ja huumeiden käytön ehkäisy**
- 5. Onnettomuuksien ja tapaturmien ehkäisy**
- 6. Liikenneturvallisuuden parantaminen**
- 7. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden parantaminen**
- 8. Matkailun turvallisuuden parantaminen**
- 9. Kylien turvallisuuden lisääminen**
- 10. Poikkeusolojen turvallisuuden lisääminen**

Osastojen on otettava huomioon em. painopisteitä Kemijärven kaupungin taloussuunnitelmassa 2011-2013.

Vuoden 2010 turvallisuustyön painopisteitä ovat:

- 1. Syrjäytymisen ehkäisy**
 - **Opintojen keskeyttämisen ehkäisy**
 - **Oppilashuolto**
 - **Työikäisten työllistäminen**
- 2. Sosiaalisen turvallisuuden lisääminen**
 - **Lapsi- ja nuorisotyö**
 - **Perhetyö**
 - **Kotona selviytymisen tukeminen ja arjen turva**
- 3. Päihteiden ja huumeiden käytön ehkäisy**
 - **Kohderyhminä varsinkin nuoret ja työikäiset**
- 4. Liikenneturvallisuuden parantaminen**
 - **Liikenneturvallisuutta lisäävien hankkeiden toteuttaminen**
- 5. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden parantaminen**
 - **Häiriökäyttäytymisen ja ilkivallan ehkäisy**
 - **Yleisten paikkojen siisteys**

Osastojen on otettava huomioon em. painopisteitä vuoden 2010 talousarvioesityksissä.

5. KEMIJÄRVEN TURVALLISUUSUUNNITELMA 2010- 2013

5.1. SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

Kemijärven lasten ja nuorten hyvinvoinnista on laadittu erikseen suunnitelma vuosille 2010-2013. Tässä turvallisuussuunnitelmassa esitetään seuraavia toimenpiteitä:

A. Lapset ja nuoret

Toimenpide 1: Opintojen keskeyttämisen ehkäisy

Pureudutaan toisen asteen oppilaiden koulun keskeyttämisongelmiin. Lisätään poissaolojen seuranta.

Toteuttajat: Sivistysosasto ja koulut

Toimenpide 2: Oppilashuolto

Juurrutetaan oppilashuollon yhtenäinen toimintamalli kouluihin rutiininomaiseksi käytännöksi

Kehitetään lukion (jatkohanke vireillä) ja ammattiopiston oppilashuoltoa.

Toteuttajat: Sivistysosasto ja koulut

Toimenpide 3: Koulukuraattori

Perustetaan koulukuraattorin toimi perusopetukseen ja ammattiopistoon.

Toteuttaja: Sivistyslautakunta

Toimenpide 4 : Erytisopetus

Panostetaan edelleen syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten koulutukseen Kelpo-hankkeelle tehty jatkohakemus. Erytisopetusta kehitetään valtakunnallisen kehittämishankkeen mukaisesti

Toteuttaja: Sivistysosasto

Toimenpide 5: Kesätyöt

Järjestetään koululaisille ja opiskelijoille enemmän kesätöitä: opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöt, opiskelijatyöllistämistuki yhteisöille/yrityksille

Toteuttajat: Työllisyysvastaava ja osastot

Toimenpide 6: Oppisopimuskoulutus

Järjestetään oppisopimuskoulutusta enemmän nuorille

Toteuttaja: Oppisopimustoimisto

B. Työkäiset

Toimenpide 7: Itä-Lapin Työhönvalmennus-säätiön tukeminen

Panostetaan kuntouttavaan ja sosiaaliseen työtoimintaa tukemalla Itä-Lapin Työhönvalmennus-säätiötä, jonka toiminta-ajatuksena on heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden toimintakyvyn parantaminen, työn, valmennuksen ja koulutuksen kautta.

Toteuttaja: Itä-Lapin Työhönvalmennus-säätiön palveluprosessit (Arvi) / Sosiaalisen työllistämisen ohjaus- ja seurantaryhmä.

Toimenpide 8: Kaupunkilisä

Tuetaan ns. kolmannen sektorin työllistämistä myöntämällä kaupunkilisää järjestöille.

Toteuttajat: Työllisyysvastaava ja sosiaalityöntekijä

C. Ikä-ihmiset

Toimenpide 9: Elämäntilanteen kartoitus

Kartoitetaan yhteistyössä kolmannen sektorin, seurakunnan ja palvelujen tuottajien kanssa palvelujen ulkopuolelle jääneiden, selkeästi palvelujen tarpeessa olevien ikäihmisten elämäntilannetta

Toteuttajat: Kolmannen sektorin palveluntuottajat, seurakunta, sosiaali- ja terveysosasto.

Toimenpide 10: Kriisituki

Tuetaan ihmistä kriisin kohdatessa

Toteuttajat: Seurakunta ja kriisiryhmät

5.2. SOSIAALISEN TURVALLISUUDEN LISÄÄMINEN

A. Lapsi- ja nuorisotyö

Toimenpide 1: ”Huoli puheeksi”-verkostomalli

Otetaan käyttöön Kemijärvellä ”Huoli puheeksi”-verkostomalli, josta on opas.

Huolen puheeksi ottaminen on tapa ottaa hankala asia puheeksi asiakasta kunnioittaen ja tukea tarjoten. Se on väline, jolla työntekijä pystyy jäsentämään omia työskentelysuhteitaan ja niihin liittyvää huolta. Huolen puheeksi ottaminen helpottaa ja varhaistaa huolen esille ottoa ja parantaa asiakasyhteistyötä.

Toteuttajat: Sosiaali- ja terveysosasto ja sivistysosasto

Toimenpide 2: Kodin ja koulun yhteistyö

Tehostetaan yhteistyötä lastensuojelu- ja sosiaalihuoltoviranomaisten, koulujen ja kotien kesken ja lisäämään toimintaan resursseja

Toteuttajat: Lastenhuolto- ja sosiaalihuoltoviranomaiset, koulut ja kodit

Toimenpide 3: Koulukiusaaminen

Puututaan koulukiusaamiseen ja – pinnaamiseen hyvissä ajoin.

” Kiva koulu ”-toimintamalli otetaan käyttöön kaikissa kouluissa.

Toteuttajat: Koulut

Toimenpide 4: Koululääkäripalvelut

Turvataan koululääkäripalvelut nimeämällä koululääkäri.

Toteuttaja: Kouluterveydenhuolto

Toimenpide 5 : Rikoksenteijöiden sovittelutoiminta

Lisätään nuorten rikoksenteijöiden sovittelutoimintaa ja toimintaan lisähenkilöresursseja.

Toteuttajat: Nuorisotoimi, poliisi ja sosiaalityöntekijät

Toimenpide 6: Turvallisuussuunnitelmat

Lisätään turvallisuussuunnitelmat osaksi koulujen opetussuunnitelmaa.

Toteuttajat: Sivistysosasto ja koulut

B. Perhetyö

Toimenpide 7 : Resurssien lisääminen

Järjestetään perheille riittävästi tukea ongelmatilanteissa perhetyöntekijän toiminnalla.

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosasto/perhetyö

C. Vanhustyö

Toimenpide 8: Avohuollon palvelut

Lisätään väestön ikääntyessä resursseja avohuollon palveluihin (ennaltaehkäisevä työ, kotipalvelu, asumisen palvelut)

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosasto/vanhuspalvelut

Toimenpide 9 : Vanhusten päivätoiminta

Vakiinnutetaan päivätoiminta tietyn suuruiseksi.

Kehitetään ikäihmisten päivätoimintaa yhteistyössä muiden palveluntuottajien kanssa.

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosasto/vanhuspalvelut

Toimenpide 10: Kuljetukset

Hoidetaan kuljetukset sivukylistä keskustaan (päivätoimintaan, asiointi, virkistys ym.) tarpeiden mukaisesti ottaen huomioon vammaispalvelulain mukaiset vaatimukset (esteetön invakalusto).

Toteuttaja: Kuljetusvastaava

Toimenpide 11: Kotona selviytymisen tukeminen

Tuetaan vanhusten kotona asumista ja selviytymistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen mukaan (Vanhuspolitiikka vuoteen 2001, STM 1996) tavoitteena on, että 90 % yli 75-vuotiaista asuu kodeissaan tarvittavien palveluiden tukemana.

Toteuttaja: Sosiaalipalvelut/ vanhuspalvelut

Toimenpide 12 : Omaishoito

Tuetaan omaishoitajien jaksamista ja muodostetaan omaishoitotyölle ryhmiä.

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosasto.

Toimenpide 13: Arjen turva

Hankitaan ikäihmisille langattomia puhelimia ja turvavälineitä.

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosasto/vanhuspalvelut

5.3. RIKOLLISUUDEN EHKÄISY**A. Väkivaltarikollisuus****Toimenpide 1: Lähi- ja perheväkivallan ehkäisy**

Otetaan käyttöön Sosiaali- ja terveysministeriön suositukset (2008/9) lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisystä.

Toteuttajat: Sosiaali- ja terveysosasto/perhetyö ja poliisi

Toimenpide 2 : Perheväkivallan ehkäisytyö

Panostetaan perheväkivaltatyöhön lisäämällä yhteistyötä poliisin ja sosiaaliviranomaisten kesken.

Toteuttajat: Sosiaali- ja terveysosasto/perhetyö ja poliisi

Toimenpide 3: Riskikartoitukset

Tehdään riskikartoitusta toimenpide-esityksineen niistä kaupungin työyksiköistä, joissa henkilökunta voi joutua väkivallan kohteeksi.

Toteuttajat: Työyksiköt

B. Rauhanrikkomiset**Toimenpide 4: Turvallisuutta lisäävät toimintamallit**

Kehitetään edelleen vanhustenhuollossa kotona asuvien vanhusten turvallisuutta lisääviä toimintamalleja ottaen huomioon mm. väkivaltaisesti käyttäytyvät omaiset ym.

Toteuttaja: Sosiaali- ja terveysosastot/vanhuspalvelut

C. Omaisuusrikokset

Toimenpide 5 : Turvamerkinnot

Tehdään irtaimen omaisuuteen turvamerkintöjä
(mm. ajoneuvot)

Toteuttajat: Taloyhtiöt, liikelaitokset ,julkisyhteisöt ja kuntalaiset

D. Ympäristörikokset

Toimenpide 6 : Ilmoitukset

Tehdään poliisille ilmoituksia ympäristörikoksista

Toteuttajat: Kuntalaiset

E. Rikosuhripäivystys

Toimenpide 7 : Tiedotus

Lisätään tiedotusta rikosuhripäivystyksestä

Toteuttajat: Rikosuhripäivystys ja poliisi

5.4. PÄIHTEIDEN JA HUUMEIDEN KÄYTÖN EHKÄISY

Toimenpide 1: Alkolistien asunto-olot

Parannetaan alkoholien asunto-oloja luomalla malli, jonka avulla hillitään haitallista päihdekäyttäytymistä, lisätään yleistä asumisen viihtyvyyttä, turvallisuutta (mm. **turvallisuuden hankinta**) ja saavutetaan kustannussäästöjä.

Toteuttajat: Kemijärven kaupunki ja Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus: ”Päihdehuollollisten asumispalvelujen kehittämishanke”.

Toimenpide 2 : Päihdetyöryhmä

Panostetaan sivistys-, sosiaali- ja terveystoimen, poliisin ym.tahojen muodostamaan moniammatillisen päihdetyöryhmän työhön päihteitä ja huumeita vastaan systemaattisella opetusohjelmalla. (varhaisen puuttumisen toimintamalli). Tarvittaessa käytetään asiantuntija-apua ja tehdään yhteistyötä koulujen kesken.

Toteuttaja: Perhe- ja mielenterveysklinikka

Toimenpide 3: Huume- ja päihdeainevalistus

Lisätään ennaltaehkäisevää huume- ja päihdeainevalistusta kouluissa myös peruskoulun ala-asteella ja varsinkin oppilaitoksissa sekä vanhemmille. Valistustoiminnasta laaditaan yhtenäinen opetusohjelma ja käytetään valistuksessa hyväksi asiantuntijoita.

Toteuttaja: Koulut ja perhe- ja mielenterveysklinikka

Toimenpide 4: ” Uskalla sanoa ei ”- toiminta

Jatketaan ” Uskalla sanoa ei ”-toimintaa.

Toteuttaja: Nuorisotoimi

Toimenpide 5: Valvotut nuorisotapahtumat

Järjestetään valvottuja nuorisotapahtumia koulujen päättymis- ja alkamisaikoina, juhlapyhien aattoina ym. Tapahtumissa ja tilaisuuksissa 0- promilleraja.

Toteuttaja: Nuorisotoimi

Toimenpide 6.: Ikääntyvien päihteiden käy

Puututaan ikääntyvien päihteiden käyttöön: infot, kriisiapu, vertaistuki ja kehitetään sopivia hoitomuotoja.

Toteuttaja: Järjestöt ja perhe- ja mielenterveysklinikka

5.5. ONNETTOMUUKSIEN JA TAPATURMIEN EHKÄISY**A. Onnettomuudet ja tulipalot****Toimenpide 1: Pelastussuunnitelmat**

Pidetään kiinteistöjen (kerrostalojen ym.) pelastussuunnitelmat ajan tasalla ja järjestetään pelastautumisharjoituksia.

Toteuttajat: Kiinteistöjen omistajat ja pelastuslaitos

Toimenpide 2 : Raportointi

Raportoidaan palvelukotien, hoitokotien ym. laitosten ” läheltä piti tilanteet sosiaali- ja terveysosastolle ja pelastuslaitokselle ja järjestetään pelastautumisharjoituksia

Toteuttajat: Laitokset ja pelastuslaitos

Toimenpide 3: Sprinklausjärjestelmät

Selvitetään sprinklereiden asentamismahdollisuuksia vanhusten asumisyksikköihin ym.

Toteuttajat: Sosiaali- ja terveysosastot/vanhuspalvelut ja tekninen osasto

Toimenpide 4: Turvavälineet

Hankitaan vanhuksille turvavälineitä ja –hälyttimiä, ajatettuja turvaliesiä.

Toteuttajat: Sosiaali- ja terveysosasto ja vapaaehtoisjärjestöt

B. Tapaturmat

Toimenpide 1: Ohjeet tapaturmien ehkäisystä

Laaditaan tapaturmien ehkäisystä kotitalouksiin ohjekirjasia eri ikäryhmille.

Toteuttaja: Osastot ja turvallisuussuunnittelija

Toimenpide 2 : Kaatumiset ja liukastumiset

Pidetään keskusta-alueen kadut ,tiet ja kevyen liikenteen väylät hyvin hiekoitettuna ja hankintaan liukuesteita kenkiin.

Toteuttajat: .Tekninen osasto, kiinteistöt ja kuntalaiset

Toimenpide 3 : Ensivastetoiminta

Toimenpide: Jatketaan sivukylien ensivastetoimintaa ja annetaan ensivastekoulutusta.

Toteuttajat: Pelastuslaitos ja sopimuspalokunnat

Toimenpide 4: Työtapaturmat

Merkitään tavoitteeksi julkisyhteisöjen ja liikelaitoksiin työsuojelun toimintaohjelmiin 0-toleranssi.

Toteuttaja: Julkisyhteisöt ja liikelaitokset (kunnan virastot, valtion virastot ym. kaupat, teollisuusyritykset)

Muita tapaturmia ovat esim. itsemurhat, hukkumiset, myrkytyskuolemat, liikuntatapaturmat ja paleltumiskuolemat, joita sattuu Kemijärvellä vähän (eriasteisia liikuntatapaturmia lukuun ottamatta). Toimenpiteinä niiden ennaltaehkäisyssä on valistustoiminnalla merkitystä itsemurhia lukuun ottamatta, jotka ovat äärimmäisiä psyykkisiä reaktioita.

5.6 LIIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

A. Teknisen osaston toimenpide-esityksiä:

Liikenteen turvallisuuteen voidaan vaikuttaa monilla toimenpiteillä, jotka vaihtelevat yksittäisten liikennemerkkien asettamisesta raskaita rakennustöitä vaativiin kehittämistoimenpiteisiin. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm:

Toimenpide 1: Luusuantien perusparantaminen :

Käynnistetään kesällä 2009,johon sisältyy monia turvallisuuteen vaikuttavia osioita (ajoratojen kanavoitinta, kiertoliittymä Luusuantien ja Vapaudenkadun risteykseen, korotettuja suojateitä) ja parannetaan valaistusta

Toteuttaja: Tiehallinto

Toimenpide 2: Kallaanvaara - Isokylä jk-ja pp-tien toteutus

Rakennetaan kevyen liikenteen väylä tieosuudelle Kallaanvaara- Isokylä Tieosuudella on tapahtunut useita kuolemaan johtaneita onnettomuuksia

Toteuttaja: Tiehallinto

Toimenpide 3: Liikennehidasteet

Toteutetaan erilaisia liikennehidasteita katuverkossa.

Toteuttaja: Tiehallinto ja tekninen osasto

Toimenpide 4: Esteetön liikkuminen

Toteutetaan esteetöntä liikkumista kaupungin kiinteistöjen ulko- ja sisätiloissa.

Toteuttaja: Tekninen osasto

B. Kemijärven liikennekasvatussuunnitelman 2008-12 toimenpide-esityksiä:

Vuonna 2008 suoritetun onnettomuusanalyysin perusteella Kemijärven liikenne turvallisuustilanteeseen pystyttäisiin parhaiten vaikuttamaan keskittymällä seuraavien ongelmien vähentämiseen:

Toimenpide 1: Kevyen liikenteen onnettomuuksien vähentäminen

Järjestetään mopoikäisten mopo –päivät keväisin.

Toteuttajat: Poliisi, Liikenneturva ja koulut

Toimenpide 2: Lasten liikennekoulutus

Järjestetään Turvaa Tenaville –tapahtumapäiviä

Toteuttajat: Liikenneturva, liikenneturvallisuusryhmä ja koulut

Toimenpide 3: Kevyen liikenteen turvallisuuden lisääminen

Kiinnitetään erityistä huomiota liikenneympäristön parantamisessa kevyen liikenteen turvallisuuteen, otetaan huomioon palaute ikäihmisiltä ja kouluilta.

Toteuttajat: Tekninen osasto, liikenneturvallisuusryhmä ja Tiehallinto

Toimenpide 4: Eläinonnettomuuksien vähentäminen

Toteutetaan Tiehallinnon kokeiluhanketta ”Porokolarien pysyvä vähentäminen” vuosina 2009 ja 2010.

Toteuttaja: Usean kunnan, tiepiirien ja paliskuntien yhteinen hanke

Toimenpide 5: Tiedotus riskeistä

Tehostetaan tiedottamista eläinonnettomuuksien riskeistä

Toteuttaja: Liikenneturvallisuusryhmä

Toimenpide 6: Alkoholionnettomuuksien vähentäminen

Säädetään alkolukot rattijuoppojen autoihin (ei liik.kasvatussuunnitelmassa)

Toteuttajat: Autonomistajat ja poliisi

Toimenpide 7: Nuorten liikenneonnettomuuksien vähentäminen

Järjestetään liikennevalistusta yläkouluilla, lukiossa, ammattikoulussa ja nuorisotiloissa.

Toteuttajat: Liikenneturva ,nuorisoneuvosto ja poliisi

Toimenpide 8: Ikäihmisten taajama-alueella sattuvien onnettomuuksien vähentäminen

Koulutetaan ikäihmisten kerhoissa ja järjestetään ikäautoilijan kuntokurssi.

Toteuttajat: Liikenneturva ja vanhusneuvosto

Toimenpide 9 : Ikääntyvien omaehtoinen liikkuminen lähiympäristössä

Järjestetään vanhuksille levähdyspaikkoja (penkit),

Toteuttaja: Tekninen osasto

Toimenpide 10: Maastoliikenneonnettomuuksien vähentäminen

Jaetaan matkailijoille maastoliikennemateriaalia.

Toteuttajat: Moottorikelkkaseurat , Kemijärven kaupunki, poliisi ja Liikenneturva

Toimenpide 11: Veneilyonnettomuuksien vähentäminen

Lisätään valistusta veneilyonnettomuuksien ehkäisemiseksi

Toteuttajat: Liikenneturva, veneilyseura ja poliisi

Toimenpide 12: Yksittäisonnettomuuksien määrän vähentäminen ja vakavuuden lieventäminen

Puututaan liikkumisen turvallisuuteen ja ajokäyttäytymiseen

Toteuttajat: Työsuojelu, Liikenneturva ja poliisi.

5.7. YLEISEN JÄRJESTYKSEN JA TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Toimenpide 1: Turvallisuuustiedotus ja -koulutus

Laaditaan eri ikäryhmille turvallisuusasioista oppaita, nettisivuja ja järjestetään turvallisuuskoulutusta

Toteuttajat: Turvallisuustyöryhmä ja järjestöt

Toimenpide 2: Yleisten tilojen siisteys ja turvallisuus

Pidetään yleiset tilat siisteinä (siivous, roskapöntöt ym.) ja asennetaan niihin turvakameroita sekä käytetään hyväksi yksityisiä turvapalveluita.

Toteuttajat: Kiinteistöjen omistajat

Toimenpide 3: Häiriökäyttäytyminen

Puututaan juopotteluun ja häiriökäyttäytymiseen entistä enemmän julkisilla paikoilla järjestyslain keinoin

Toteuttaja: Poliisi

Toimenpide 4: Alkoholin myynti

Tehostetaan alkoholin vähittäismyyntin ja anniskelun ikärajojen noudattamisen valvontaa.

Toteuttaja: Poliisi

5.8. MATKAILUN TURVALLISUUDEN LISÄÄMINEN

A. Matkailuyrittäjien koulutus

Toimenpide 1: Työntekijöiden koulutus

Koulutetaan matkailuyritysten vakinaisia työntekijöitä säännöllisesti, jotta vältetään rutinoitumisesta johtuvasta välipitämättömyydestä.

Toteuttajat: Matkailuyritykset ja aikuiskoulutuskeskus

Toimenpide 2: Sesonkityöntekijöiden koulutus

Koulutetaan sesonkityöntekijöitä yhteistyössä pelastuslaitoksen ja kaupungin viranomaisten kanssa.

Toteuttajat: Matkailuyritykset, aikuiskoulutuskeskus ja pelastuslaitos

Toimenpide 3: Koulutusmateriaali

Kehitetään koulutusmateriaalia kuten esimerkiksi pelastuskarttoja yhdessä viranomaisten kanssa.

Toteuttajat: Matkailuyritykset, kaupunki ja maanmittaustoimisto

B. Laskettelu

Toimenpide 4: Rinnehuolto

Kiinnitetään laskettelussa erityistä huomiota rinnehuoltoon, valvontaan ja laskettelijoiden opastukseen myös muilla kielillä kuin suomella.

Toteuttajat: Matkailuyritykset

C. Muut toimenpiteet

Toimenpide 5: Turvallisuusasiakirjat

Laaditaan yritysten toimesta turvallisuusasiakirjoja, joissa on kirjattu henkilökunnan tehtäväjako, arvioitu toiminnan riskejä, laadittu turvallisuus-suunnitelma ja määritelty avun hälyttämisjärjestely.

Toteuttajat: Matkailuyritykset

Toimenpide 6: Ohjeistaminen pukeutumiseen ja liikkumiseen

Opastetaan ja ohjeistetaan matkailijoita talviseen pukeutumiseen ja liikkumiseen.

Toteuttajat: Matkailuyritykset

Toimenpide 7: Moottorikelkkareitit

Tehdään tarkkoja reittisuunnitelmia, tarvittavia alikulkutunneleita ja siltoja Kelkkailun infrastruktuurista virallisilla reiteillä vastaa pääsääntöisesti Kemijärven kaupunki.

Toteuttajat: Tekninen osasto, Ympäristökeskus ja Tiehallinto

Toimenpide 8: Kartat

Laaditaan eksymisriskin vähentämiseksi karttoja, opastetaan reitit myös muilla kuin suomenkielellä sekä tiedotetaan luonnossa liikkumisen periaatteista jo ennakkoon.

Toteuttajat: Matkailuyritykset

5.9. KYLIEN TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Toimenpide 1: Kylätoimikuntien tukeminen

Tuetaan aktiivisia kylätoimikunta hanke- ja toiminta-avustuksilla.

Toteuttaja: Elinkeino-osasto

Toimenpide 2 : Palveluliikenne

Järjestetään haja-alueiden asukkaille palveluliikennettä kutsu- ja linjataksiperiaatteella.

Toteuttajat: Joukkoliikennevastaava /taksiautoilijat ja paikallisliikennöitsijät tarjouskilpailujen perusteella

Toimenpide 3 : Kotipalvelu

Lisätään kiertävää hoitoapua.

Toteuttaja: Kotipalveluyksikkö

Toimenpide 4: Teiden auraukset

Jatketaan yksityisteiden aurauksia kylissä.

Toteuttajat: Tekninen osasto/ aurausyritykset tarjouskilpailujen perusteella

Toimenpide 5: Tietoverkot

Hankintaan laajakaistoja turvapuuhelimeä tukitoimilla

Toteuttajat: Kylien asukkaat

Toimenpide 6: Liikennekuri ja muu yleinen järjestys kylissä

Lisätään liikenteen valvontaa kylissä ja valvotaan kotieläinten (ei irtokoiria !) liikkumista

Toteuttaja: Poliisi ja kylien asukkaat

Toimenpide 7: Yhteyden saaminen kriisilanteessa

Luodaan tukiverkostoja ja lisätään naapuriapua osaksi kylätoimintaa.

Toteuttajat: Kyläyhdistykset, järjestöt, seurakunta, sosiaali- ja terveystoimisto/ vanhuspalvelut

Toimenpide 8: Sopimuspalokunnat

Ylläpidetään kylien pelastusasemia.

Toteuttajat: Kyläyhdistykset ja pelastustoimi

Toimenpide 9: Turvallisuussuunnitelmat

Laaditaan kyliin turvallisuussuunnitelmat perehtymällä varsinkin ikäihmisten ja yksinasuvien turvallisuusongelmiin.

Pidetään ”turvallisuustupailtoja ” ja turvallisuustalkoita

Toteuttajat: Kyläyhdistykset

Toimenpide 10: Kyläyöntekijä

Palkataan kyliin kyläyöntekijöitä asukkaiden tarvekartoitusten perusteella

(kauppa-asiat, hoiva, siivous ym.)

Toteuttajat: Kyläyhdistykset, seurakunta ja yhdistykset

5.10 POIKKEUSOLOJEN TURVALLISUUDEN LISÄÄMINEN

Toimenpide 1: Valmiussuunnittelu

Poikkeusolojen valmiussuunnitelmia tarkistetaan muutaman vuoden välein pidetään käytännön harjoituksia

Toteuttaja: Johtokeskuksen johtoryhmä

Toimenpide 2: Suojelujohtajien koulutus

Järjestetään suojelujohtajille koulutusta Pelastusopiston toimesta

Toteuttaja: Pelastusopisto

6. TURVALLISUUSSUUNNITELMAN SEURANTA JA TOTEUTTAMINEN

Turvallisuustyöryhmä toimii jatkossa seurantatyöryhmänä. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain. **Tulevissa talousarvio- taloussuunnitelmaesityksissä osastot käsittelevät tämän suunnitelman toteuttamista ja toimenpiteiden toteutumista ja lisäävät niistä maininnat talousarvio-taloussuunnitelmiin.**

Tiedotusta ja koulutusta turvallisuusasioista on lisättävä, koska turvallisuustyö on varsin uusi asia kunnissa. Kuntien yhteistoimintaa on samoin lisättävä kuntakohtaisten turvallisuussuunnitelmien toteuttamisessa. Turvallisuusongelmat ovat paljolti Itä-Lapin kunnissakin paljolti samanlaisia, vaikkakin mittasuhteet ovat erisuuruiset.

Kansalaisten osallistuminen turvallisuustyöhön on myös ensiarvoisen tärkeää. Kuntalaiset voivat olla mukana turvallisuustyössä toimimalla eri kansalaisjärjestöissä tai vaikuttamalla muilla tavoilla yhteisvastuun lisäämiseen.

7. LIITTEET

1. VÄESTÖTILASTOJA

Taulukko 1. Kemijärven kaupungin väkiluvun kehitys ja muuttotase vuosina 1990- 2009 ja väestösuunnite vuosille 2010-2012

Lähde: Tilastokeskus ja kaupungin suunnite (/TT, 2/10)

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos kpl	%	Muuttotase	Syntyneiden enemmyys
1990	12 331	-54	-0,4	-102	41
1991	12 257	-74	-0,6	-102	20
1992	12 103	-154	-1,3	-149	-1
1993	12 053	-50	-0,4	-20	-29
1994	11 987	-66	-0,5	-96	26
1995	11 775	-212	-1,8	-181	-33
1996	11 628	-147	-1,2	-148	-11
1997	11 368	-260	-2,2	-253	-8
1998	11 036	-332	-2,9	-282	-50
1999	10 743	-293	-2,7	-248	-45
2000	10 484	-259	-2,4	-217	-42
2001	10 138	-346	-3,3	-325	-21
2002	9 936	-202	-2,0	-151	-51
2003	9 759	-177	-1,8	-112	-65
2004	9 529	-230	-2,4	-186	-44
2005	9 293	-236	-2,5	-127	-109
2006	9 065	-228	-2,5	-109	-71
2007	8 882	-183	-2	-120	-63
2008	8 658	-224	-2,5	-167	-57
2009	8 516	-142	-1,6	-63	-79

Kaupungin väestösuunnite:

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos abs.	%
2010	8 400	-100	-1,2
2011	8 300	-100	-1,2
2012	8 250	-50	-0,6
2013	8200	-50	-0,6

Taulukko 2. Kemijärven kaupungin väestömuutokset vuosina 2003 -2009

Lähde. Tilastokeskus (TT 02/10)

Vuosi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Väestö	9 936	9 529	9 299	9 293	9065	8882	8658
Syntyneet	67	67	46	69	36	55	41
Kuolleet	132	111	155	140	99	112	120
Synt.:n ja kuoll:n erotus	-65	-44	-109	-71	-63	-57	-79
Kuntaan muuttaneet	309	341	361	288	328	312	340
Kunnasta muuttaneet	421	527	488	445	448	479	403
Muuttotase	-112	-186	-127	-157	-120	-167	-63
Väestömuutos edellisestä vuodesta	-177	-230	-236	-228	-183	-224	-142
Väestö vuoden lopussa	9 529	9 299	9 293	9 065	8 882	8 658	8516

Taulukko 3 : Kemijärven kaupungin ikärakenne 2008 ja ennuste vuosille 2009- 2013 (31.12)

Lähde: Tilastokeskus ja kaupungin ennuste (TT 7/09)

Ikäluokka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0-6 v.	366	377	366	353	361	355
7-15 v.	715	655	610	598	564	540
16-18 v.	333	316	312	281	264	250
0-28 v.	2062	2030	1956	1888	1834	1780
29-64 v.	4264	4180	4108	4005	3902	3800
65-74 v.	1298	1245	1252	1291	1339	1380
75-84 v.	834	840	874	893	934	980
85 v.-	200	205	210	223	241	260
Yhteensä	8658	8500	8400	8300	8250	8200

2. TYÖVOIMA- JA TYÖLLISYYSTILASTOJA

Taulukko 4. Kemijärven kaupungin väestö pääasiallisen toiminnan mukaan vuosina 1990 ja 2007 (ennakkotieto).

Lähde: Tilastokeskus/Lapin liitto

	1990	2007	Muutos	Muutos %
Koko väestö	12 331	8 882	-3 449	-28,0
Työvoima	5 873	3 678	-2 195	-37,4
Työlliset	5 165	3 060	-2 105	-40,8
Työttömät	708	618	-90	-12,7
Työvoiman ulkopuolella	6 458	5 204	-1 264	-19,4
Huoltosuhte	1,39	1,90	+0,51 %-yks.	

Taulukko 5: Kemijärven kaupungin työpaikat (alueella työssäkäyvät) vuosina 2000 ja 2007

Lähde: Tilastokeskus

Elinkeino	Työpaikat		Työpaikat		Muutos	% - yks.
	2000	%	2007	%		
Maa- ja metsätalous	187	5,1	200	7,0	+13	+1,9
Teollisuus	1129	30,7	442	15,5	-687	-15,2
Sähkö- ja vesihuolto	51	1,4	50	1,7	-1	+0,3
Rakentaminen	132	3,6	107	3,7	-25	+0,1
Kauppa	359	9,8	334	11,6	-25	+1,8
Majoitus- ja ravitsemustoiminta	98	2,7	84	2,9	-14	+0,2
Kuljetus ja tietoliikenne	202	5,4	226	7,9	+24	+2,5
Rahoitus-, vakuutustoim., liike-elämän palv.	321	8,7	297	10,3	-24	+1,6
Julkiset palvelut	1143	31,0	1 101	38,3	-42	+7,3
Toimiala tuntematon	59	1,6	32	1,1	-27	-0,5
Yhteensä	3681	100,0	2873	100	-808	

Taulukko 6. Kemijärven kaupungin työttömyys vuonna 2009

(tammi- joulukuu keskimäärin)

Lähde: Itä-Lapin työ- ja elinkeinotoimisto

	lkm	%	
Työttömät (lomautetut ml.):	630	17,1	(% työvoimasta: 3678)
- Miehet	414	65,7	(% työttömistä)
- Naiset	216	34,3	"
- Alle 25 v. työttömät	54	8,6	"
- Yli 50 v.työttömät	326	51,7	"

Lapin läänin työttömyysaste on ollut vuonna 2009 lomautetut mukaan lukien 14,4 % ja koko maan 9,8 %, joten Kemijärven työllisyystilanne on ollut 2,7 %- yksikköä huonompi kuin Lapissa keskimäärin ja 7,3 %-yksikköä huonompi kuin maassa keskimäärin.

Vuonna 2009 Kemijärven työttömyysaste on noussut vuodesta 2008 2,0 %-yksiköllä. Työttömyysaste on ollut keskimäärin 17,1% ja työttömiä keskimäärin 630/kk. Joulukuun-09 lopussa työttömiä oli 720.

Taulukko 7. Kemijärven, Itä-Lapin, Lapin läänin ja koko maan työttömyysaste vuosina 2003 - 2009 (keskim./ kk)

Lähde: Itä-Lapin työ- ja elinkeinotoimisto

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kemijärvi	20,4	20,7	19,4	18,8	15,9	15,1	17,1
Itä-Lappi	21,4	21,4	20,0	19,6	16,9	15,9	18,2
Lapin lääni	17,1	16,7	16,7	15,6	13,3	12,6	14,4
Koko maa	11,1	11,1	10,6	9,5	8,2	7,6	9,8

3. SOSIAALITILASTOJA

Taulukko 1: Yksinhuoltajaperheiden %-osuus lapsiperheistä,

Lähde: Stakes, SOTKANet

	Kjä	Lappi	Suomi
1995	18,5	18,2	17,5
2000	20,4	20,3	19,4
2005	21,8	20,8	20
2007	21,7	20,5	20

Taulukko2: Lapsiperheiden % osuus perheistä

Lähde: Stakes, SOTKANet

	Kjä	Lappi	Suomi
1995	45,7	48,6	46,2
2000	40,3	44,6	43,7
2005	32,7	40,5	41,5
2007	30,4	39,3	40,9

Taulukko 3: Kemijärven ja Lapin väestö koulutustason mukaan 15 -vuotta täyttäneistä v.2007

Lähde :Lapin liitto

	Kjä	Lappi
ei tutkin- toa	43,4	37,2
keski- aste	38,6	41,5
korkea -aste	18,1	21,3
loppu- tutk.	56,6	62,8

Taulukko 4: Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet lkm.

Lähde: Stakes, SOTKANet

	Kjä	Lappi	Suomi
1995	861	15932	33902
			0
2000	884	14522	27168
			6
2005	701	11195	23884
			8

Taulukko 5: Elatustukea saaneet % 0-17 vuotiaista.

Lähde: Stakes, SOTKANet

	Kjä	Lappi	Suomi
1995	9,7	10,6	8,8
2000	11,3	11,8	9,5
2005	11,4	12,2	9,3
2007	10,3	10,6	8,8

Taulukko 6 : Avioeroja 25 - 64 -vuotiailla /

1000 vastaavanikäistä naimisissa olevaa.

Lähde: Stakes, SOTKANet

	Kjä	I-L	Lappi	Suomi
1995	16,4	10,35	15	15,7
2000	10,5	17,8	14,5	16,3
2005	12	8,7	15	16,1
2007	8,8	9,8	13,8	16

**Tauluko 7 : Alkoholijuomien myynti asukasta v.2007
kohden 100% alkoholina:litraa 18-vuotta täyttäneet.**

Lähde: Stakes, SOTKANet

Kjä	I-L	Lappi	Suomi
9,8	10,8	10,5	8,6
10	11	11	9
12,3	11,6	14,2	10,4
13,1	12,5	15,4	11

**Taulukko 8: : Avohuollon piirissä lapsia
ja nuoria, % 0-17 vuotiaista,**

Lähde: Stakes/SVT Tilastotiedote 23/2008

	Kjä	Lappi	Suomi
2000	4,5	3,3	4,3
2005	9,6	5,3	5,4
2007	12,2	5,9	5,7

**Taulukko 9: Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset,
% 0-17 vuotiaista,**

Lähde: Stakes/SVT Tilastotiedote 23/2008

	Kjä	Lappi	Suomi
2000	1,2	0,9	1,1
2005	1,3	1	1,1
2007	1,2	1,1	1,2

**Taulukko 10. LASTENHUOLTOON LIITTYVÄT TOIMENPITEET, PÄÄTÖKSET
JA SOPIMUKSET VUOSINA 2005-09**

Palvelu	2005	2006	2007	2008	2009
Perhehoidossa olleet lapset	22	20	19	19	16
Laitoshoidossa olleet lapset ja nuoret	3	6	3	6	4
Huostassa olevia lapsia	11	12	10	9	10
Vahvistetut elatussopimukset	97	70	72	59	75
Tehdyt isyys selvitykset	25	42	22	23	25
Elatustuen saajia	225	196	142	124	-
Valvonnassa olleita lapsia ja nuoria	2	1	1	1	1
Tehdyt henkilötutkinat	14	2	10	4	5
Vahvistetut sopimukset lasten huollosta ja tapaamisoikeudesta	57	80	36	48	50

Elatusturva siirtyi Kelan hoidettavaksi 1.4.2008 alkaen

Taulukko 11. Itä- Lapin ammattiopistossa opintonsa keskeyttäneet lukuvuosina 2004-2005

	Keskeyttäneet, joista ” negatiivisia ”:	
Lv. 2004- 2005	63	44
Lv 2005-2006	57	42
Lv. 2006-2007	46	29
lv. 2007-2008	67	35
Negatiivinen = ” tyhjän päälle ”, ei tietoa jatkosuunnitelmista		

4. RIKOSTILASTOJA

Taulukko 13. Väkivaltarikokset Lapissa 2003-2008
Väkivaltarikoksia vuodessa / 100 asukasta kohti (k.a)
 Lähde: Maria Savolainen / Lapin Kansa 18.7.09

Kunta	
1. Kemi	9,3
2. Inari	9,1
3. Kemijärvi	8,1
4. Rovaniemi	7,9
5. Sodankylä	6,8
6. Tornio	6,8
7. Kittilä	6,6
8. Posio	6,4
9. Utsjoki	6,0
10. Kolari	5,8
11. Tervola	5,8
12. Salla	5,7
13. Ylitornio	5,6
14. Ranua	5,1
15. Muonio	4,4
16. Pelkosenniemi	4,1
17. Enontekiö	3,8
18. Pello	3,3
19. Savukoski	3,2
20. Keminmaa	2,8
21. Simo	2,2

Taulukko 14.**KEMIJÄRVEN RIKOKSET
vuosina 2005-2008**

Lähde: Tilastokeskus

	2005	2006	2007	2008	
Kaikki poliisiin tietoon tulleet rikokset Kemijärven alueella	1480	1170	1050	1182	
Erittelyä rikoksista:					
Omaisuusrikokset	250	202	133	214	
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	86	70	55	81	
Liikenne rikokset	632	457	461	300	
Rattijuopumukset, törkeät rattijuopumukset	53	53	52	60	
Huumausainerikokset	16	11	5	16	
Seksuaalirikokset	1	1	6	8	

Taulukko 15**KEMIJÄRVEN RIKOKSET VUONNA 2008**

Lähde: Tilastokeskus

	Kaikki rikokset
1 KAIKKIRIKOKSET	1 182
A-FRIKOSLAKIAVASTAANTEHDYTRIKOKSET	690
A Omaisuusrikokset	214
101 Varkaus 28:1	50
102 Törkeä varkaus 28:2	2
103 Näpistys 28:3	59
Varkausrikokset 28:1-3 yhteensä	111
104 asunnosta luvatta tunkeutuen	11
105 liikkeestä luvatta tunkeutuen	6
106 moottoriajoneuvosta luv.tunk.	9
107 muu luvatta tunkeutuen	21
108 myymälävarkaus, -näpistys	32
109 moottoriajoneuvon anastus	.
111 Kätkemisrikos, tuottam.kätkemisrikos,kätkemisrikkomus 32:1,4,5	.
112 Törkeä kätkemisrikos 32:2	.
113 Ammattimainen kätkemisrikos 32:3	.
114 Luvaton käyttö, lievä luvaton käyttö 28:7,9	.
181 moottoriajoneuvoon kohdistuvana	.

115 Törkeä luvaton käyttö 28:8	.
182 moottoriajoneuvoon kohdistuvana	.
116 Moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus 28:9a,9c	3
117 Törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus 28:9b	.
121 Ryöstö 31:1	1
122 Törkeä ryöstö 31:2	.
123 Kiristys, törkeä kiristys 31:3,4	.
131 Vahingonteko, lievä vahingonteko 35:1,3	69
132 Törkeä vahingonteko 35:2	.
133 Kavallus, lievä kavallus 28:4,6	2
135 tapahtumakertoja	2
134 Törkeä kavallus 28:5	1
136 tapahtumakertoja	1
141 Petos, lievä petos 36:1,3	11
142 Törkeä petos 36:2	2
143 Maksuvälinepetos, lievä maksuvälinepetos, maksuvälinepetoksen valmistelu 37:8,10,11	3
145 tapahtumakertoja	1
144 Törkeä maksuvälinepetos 37:9	.
146 tapahtumakertoja	.
147 kohteena oma tili	2
151 Veropetos,lievä veropetos 29:1,3	.
152 Törkeä veropetos 29:2	.
153 Verorikkomus 29:4	.
154 Kirjanpitorikos, törkeä kirjanpitorikos, tuottamuksellinen kirjanpitorikos 30:9,9a,10	.
155 Muut elinkeinorikokset 30:1-8	.
156 Väärennys, lievä väärennys, väärennysaineiston hallussapito 33:1,3,4	5
157 Törkeä väärennys 33:2	.
158 Velallisen epärehellisyys, velallisen epärehellisyys, velallisen petos, törkeä velallisen petos 39:1-3	.
159 Velallisen vilpillisyys, velallisrikkomus, velkojan suosinta 39:4,5,6	.
162 velallisrikos konkurssin yhteyd.	.
160 Salakuljetus,lievä salakulj. 46:4-5	.
161 Muut omaisuusrikokset 28:10-12;29: 5-8;33:5;36:4-7;37:1-7;46:1-3,6	6
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	81
201 Tappo 21:1	1
202 Murha 21:2	.
205 Surma 21:3	.
Henkirikokset 21:1-3 yhteensä	1
203 Tapon, murhan tai surman yritys 21:1-3	4
204 Lapsensurma 21:4	.
211 Pahoinpitely 21:5	43
212 Törkeä pahoinpitely 21:6	9
213 Lievä pahoinpitely 21:7	8
Pahoinpitelyrikokset 21:5-7 yhteensä	60
221 Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus 21:8-9	.
234 pahoinpitelyn yhteydessä	.
235 liikennejuopumuksen yhteydessä	.
236 liikennerikoksen yhteydessä	.
237 työturv.lakirikoksen yhteydessä	.
238 muussa yhteydessä	.
222 Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus 21:10-11	12

239 pahoinpitelyn yhteydessä	.
240 liikennejuopumuksen yhteydessä	1
241 liikennerikoksen yhteydessä	11
242 työturv.lakirikoksen yhteydessä	.
243 muussa yhteydessä	.
223 Muut henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset 21:12-15; 22:5,6	4
C Seksuaalirikokset	8
231 Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö 20:6-7	5
232 Raiskaus, törkeä raiskaus, pakottaminen sukupuoliyhteyteen 20:1-3	1
233 Muut seksuaalirikokset 20:4-5, 8-9	2
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	13
301 Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen 16:1-2	1
303 kohdist. poliisin henkilökuntaan	1
302 Haitanteko virkamiehelle 16:2	3
304 kohdist. poliisin henkilökuntaan	3
311 Perätön lausuma tuomioistuimessa 15:1, 3-4	.
312 Perätön lausuma viranomaismenettelyssä 15:2	.
313 Väärän henkilötiedon antaminen 16:5	.
321 Muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan 15:5-11,16:4,6-17;17	9
E Liikennerikokset	300
501 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä 23:1,11	174
506 nopeusrajoitusten rikkominen	102
502 Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen 23:2	4
507 nopeusrajoitusten rikkominen	2
331 Rattijuopumus 23:3	19
332 Törkeä rattijuopumus 23:4	41
333 Vesi-, ilma- tai junaliikennejuopumus 23:5-7	2
334 Kulkuneuvon luovuttaminen juopuneelle 23:8	5
503 Liikennejuopumus moottorittomalla ajoneuvolla 23:9	.
504 Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta 23:10	55
F Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	74
341 Yksityisyyden, rauhan ja kunnian loukkaaminen 24	27
351 Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö 34:1-3	.
352 Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeän tuhotyön yritys 34:1-3	.
323 Rikokset rikoslain 41, 43 ja 44 lukua vastaan	11
365 Sotilasrikokset 45	.
355 Työrikokset 47	.
357 Ympäristörikokset 48	1
359 Eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen 49	.
322 Virkarikokset ja julkisyhteisön työntekijän rikokset 40	.
451 Huumausainerikos 50:1	7
461 huumausaineen valmistus	1
462 huumausaineen viljely	3
463 huumausaineen maahantuonti	.
464 huumausaineen maastavienti	.
465 huumausaineen kuljettaminen tai kuljetuttaminen	.
466 huumausaineen myynti, välitys, luovutus tai muu levitys	.
467 huumausaineen hallussapito	2
468 huumausaineen hankkimisen yritys	1
469 huumausaineen käyttö	.

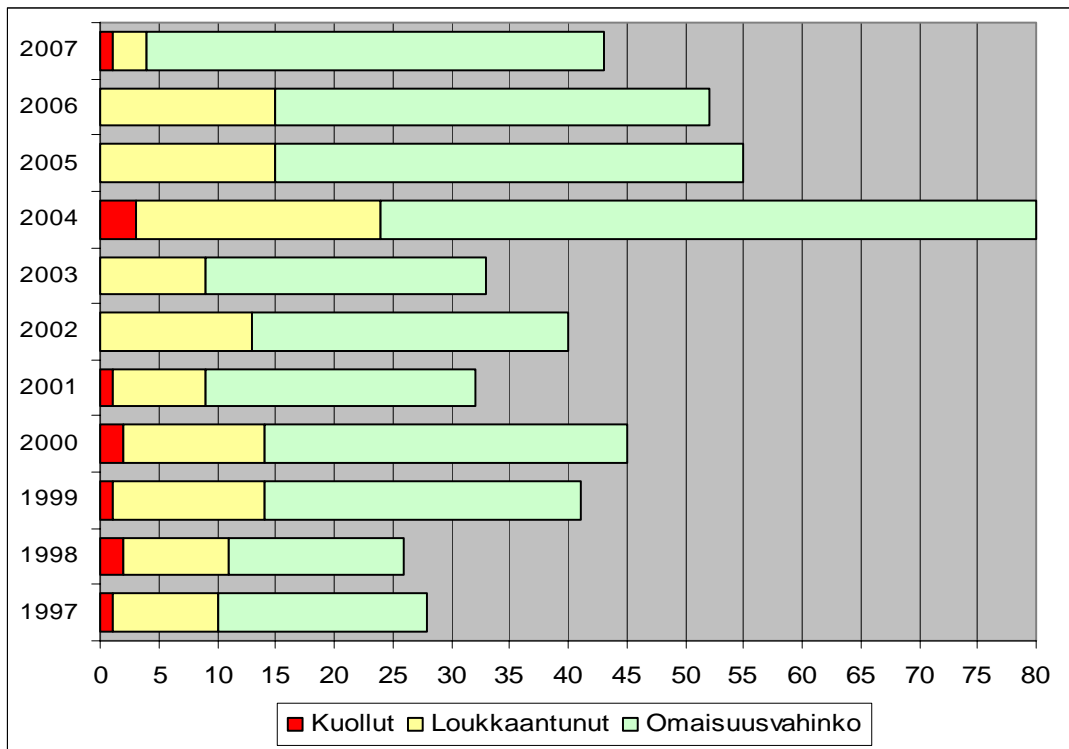
452 Törkeä huumausainerikos 50:2	.
471 huumausaineen valmistus	.
472 huumausaineen viljely	.
473 huumausaineen maahantuonti	.
474 huumausaineen maastavienti	.
475 huumausaineen kuljettaminen tai kuljetuttaminen	.
476 huumausaineen myynti, välitys, luovutus tai muu levitys	.
477 huumausaineen hallussapito	.
478 huumausaineen hankkimisen yritys	.
479 huumausaineen käyttö	.
456 Huumausainerikoksen valmistelu 50:3	.
481 huumerekvisiitan valmistus	.
482 huumerekvisiitan maahantuonti	.
483 huumerekvisiitan hankkiminen	.
484 huumerekvisiitan vastaanottaminen	.
457 Huumausainerikoksen edistäminen 50:4	.
485 huumausaineen valmistus	.
486 huumausaineen kuljettaminen	.
487 huumausaineen luovuttaminen	.
488 huumausaineen välittäminen	.
489 huumerikoksen rahoittaminen	.
458 Huumausaineen käyttörikos 50:2a	9
491 huumausaineen käyttö	7
492 huumausaineen hallussapito	.
493 huumausaineen hankkimisen yritys	.
Huumausainerikokset 50:1-4 yhteensä	16
361 Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset 11-14;18;23:11a;25;34:4-11;38;48a;51	19
G - H M U U T R I K O K S E T	492
G Alkoholilakirikokset	7
401 Alkoholipitoisen aineen luvaton valmistus	.
411 tapahtumakertoja	.
402 Alkoholipitoisen aineen luvaton välittäminen	.
412 tapahtumakertoja	.
403 Alkoholipitoisen aineen luvaton maahantuonti	.
413 tapahtumakertoja	.
404 Alkoholijuoman laiton hallussapito tai kuljetus	6
414 tapahtumakertoja	6
406 Muut alkoholilakirikokset	1
416 tapahtumakertoja	1
H Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset	485
505 Liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen, ajoneuvorikkomus TLL 103, 105a	441
508 nopeusrajoitusten rikkominen	164
251 epäkuntoisen ajoneuvon käyttö ajoneuvorikkomuksen yhteydessä	18
252 muu ajoneuvorikkomus	66
512 muu kuin moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty rikkomus	.
601 Kokoonumisrikkomus, järjestyksenvontarikkomus	.
602 Työturvallisuusrikkomus	.
600 Järjestyslain rikkomiset	1
603 Rikokset muita lakeja ja asetuksia vastaan	43
801 Itsemurhan tutkinta	.

802 Hukkuneet henkilöt	.
803 Muu kuolemansyytutkimus	32
804 Kadonneet henkilöt	3
805 Hirvieläinkolarit	10
806 Muu onnettomuustutkinta	2
807 Palosyyn tutkinta	3
808 Tutkinta liiketoimintakiellon määräämiseksi	.
809 Tutkinta rikosentekijän luovutusmenettelyssä	.
812 Lähestymiskieltoasia	11
810 Ilmoitus rikoksesta, jota ilmeisesti ei tulla tilastoimaan rikoksena	.
845 Päihtymyksen takia säilöönötetut	227

5. ONNETTOMUUSTILASTOJA

Taulukko 15. Pelastusalueella päättyneet sairaalahoitajaksot potilaan kotikunnan mukaan vuonna 2006

Kotikunta	hoito- jaksoja	potilaita	hoito- päiviä	väki- luku	hoito- jaksoja (vakioitu)
Enontekiö	47	33	2 911	9 98	2 288
Inari	229	150	1 325	7 014	3 135
Kemi	900	642	7 325	22 801	3 871
Kemijärvi	292	193	2 771	9 179	2 797
Keminmaa	303	181	2 439	8 878	3 561
Kittilä	183	130	1 134	5 864	3 023
Kolari	104	88	473	3 810	2 765
Muonio	55	41	308	2 410	2 311
Pelkosenniemi	40	18	380	1 094	3 077
Pello	122	83	973	4 412	2 372
Posio	125	89	1 778	4 222	2 867
Ranua	124	84	6 414	674	2 654
Rovaniemi	1 553	1 073	12 938	57 967	2 851
Salla	186	120	1 446	4 525	3 456
Savukoski	39	22	179	1 284	2 532
Simo	121	80	1 110	3 609	3 282
Sodankylä	295	218	1 810	9 148	3 229
Tervola	137	85	1 067	3 669	3 463
Tornio	630	462	7 405	22 298	2 812
Utsjoki	39	25	227	1 362	2 654
Ylitornio	203	138	1 360	5 140	3 475

Kuva 1. Tieliikenneonnettomuudet Kemijärvellä v. 1997-2007**Lähde: Tilastokeskus**

Taulukko 15 . Kemijärven pelastustoimen tehtävät onnettomuustyypeittäin vuosina vuosina 2005- 2008. Lähde: Lapin pelastuslaitos

Onnettomuustyyppi	2005	2006	2007	2008
Paloilm./palovar. tarkastus-7varmistustehtävä	27	31	37	32
Muu tarkastus-/ varmistustehtävä	9	14	13	8
Rakennuspalo/-vaara	2	14	12	16
Liikennevälinepalo	4	5	1	5
Maastopalo	5	27	13	11
Muu tulipalo	3	5	12	6
Räjähdyt/ räjähd.vaara	0	0	0	0
Ihmisen pelastustehtävä	9	6	7	12
Eläimen pelastaminen	2	1	2	1
Vaar.aine-onnettomuus	0	0	1	0
Öljyvahinko	2	5	2	3
Liikenneonnettomuus	16	24	28	42
Luonnononnettomuus	3	0	0	1
Vahingontorj.tehtävä	10	25	10	6
Muu pelastustehtävä	0	0	1	0
Avunantotehtävä	7	6	3	13
Virka-aputehtävä	0	0	2	2
Yhteistoimintatehtävä	0	0	0	0
Ensivastetehtävä	12	10	6	10
Sortuma/sort.vaara	0	0	0	0
Yhteensä	111	173	151	168